

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Юридичний факультет

Кафедра теорії та історії держави і права

Силабус

Вибіркового освітнього компонента

ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ АДВОКАТУРИ: МІЖНАРОДНИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД

підготовки бакалавра (на базі молодшого спеціаліста)

спеціальності 081 Право

освітньо-професійної програми Право

Силабус вибіркового освітнього компонента «Історія формування інституту адвокатури: міжнародний та український досвід» підготовки бакалаврів, галузь знань 08 Право, спеціальності 081 Право, за освітньо-професійною програмою Право.

Розробник: доцент кафедри теорії та історії держави і права, кандидат юридичних наук, Гламазда П.В.

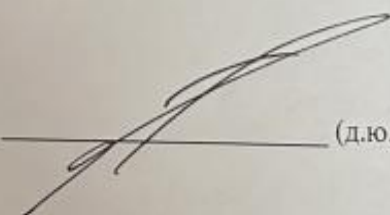
Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

 (підпис) (д.ю.н., проф. Кравчук В.М.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри: (д.ю.н., проф. Яцишин М. М.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна(очна) форма навчання	Галузь знань: 08Право Спеціальність: 081 Право Освітньо-професійна програма : Право Освітній рівень: Перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання __ 2 __
		Семестр _4_-ий__
ІНДЗ: €		Лекції 10год.
		Практичні (семінарські) 20год.
		Самостійна робота _110 год.
Мова навчання: українська	Консультації _10_ год.	
	Форма контролю: залік – 4-ий семестр	

II. Інформація про викладача

Гламазда Петро Володимирович

Науковий ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання:

Посада: доцент кафедри теорії та історії держави і права

Контактна інформація: glamazda.lawyer@gmail.com

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Історичні джерела засвідчують, що паростки адвокатури виникли ще у древніх народів, коли у племенах або між ними виникали суперечки і їх врегулювання потребувало від вождя племені виконання функцій, подібних до правосуддя. Особи, які професійно займалися правозахистом, з'явилися значно пізніше, коли звичаєве право замінювалося писаними законами.

В Україні професійна адвокатура сформувалася в період польсько-литовської доби. Особливу роль у цьому плані відіграли Литовські статuti і Магдебурзьке право

У сучасних цивілізованих демократичних державах невід'ємним фактором правової системи й основним недержавним інститутом захисту особистості, її прав і свобод є адвокатура. Практично всі міжнародні акти з

прав людини одним з найважливіших прав кожної особи визнають право на отримання фахової правової допомоги. Одним з показників рівня демократичності і дотримання прав людини в Україні є існування незалежної адвокатури і ефективного виконання покладених на неї функцій.

Саме тому, вивчення даної дисципліни є досить актуальним, оскільки має за мету дати студентам систему знань про процеси, явища, історичні факти, закономірності й особливості розвитку інституту адвокатури на теренах України та за її межами.

2. Пререквізити

Передумовами вивчення освітнього компонента «Історія формування інституту адвокатури: міжнародний та український досвід» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми: теорія держави і права; історія держави і права України; державне право зарубіжних країн; історія держави і права зарубіжних країн.

Постреквізити

Вивчення освітнього компонента «Історія формування інституту адвокатури: міжнародний та український досвід» перебуває у структурно-логічному зв'язку з вивченням інших освітніх компонентів, а саме: права людини та прецедентна практика Європейського суду з прав людини, судові та правоохоронні органи, адвокатура України.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метаосвітнього компонента – виробили навички у студентів системно аналізувати основні етапи розвитку адвокатури України у порівнянні з іншими країнами, сформувані комплексне бачення місця і ролі професії адвоката на різних етапах українського державотворення, зрозуміти правонаступництво і тяглість давніх традицій адвокатської корпорації.

Завдання освітнього компонента – дослідити теоретичні погляди, ідеї, концепції, що містять уявлення вчених про сутність, природу, призначення адвокатури як інституту громадянського суспільства, і взаємодії адвокатури та держави; історичний і сучасний вітчизняний досвід розвитку інституту адвокатури. Вивчити процеси, явища, історичні факти, закономірності й особливості розвитку адвокатури на теренах України в період від давніх часів до сьогодення, а також зарубіжний досвід організації та діяльності адвокатури.

4. Результати навчання (Компетентності)

За результатами вивчення освітнього компонента «Історія формування інституту адвокатури: міжнародний та український досвід» студентиповинні **знати**: стан основних проблем в сучасній адвокатурі; основні міжнародні норми, що стосуються діяльності адвокатури; основні положення національного законодавства що визначають правовий статус адвоката та форми адвокатської діяльності в Україні; поняття та завдання адвокатури в суспільстві; етапи формування професійної адвокатури в Україні та у світі;

Уміти: аналізувати основні етапи розвитку адвокатури України у порівнянні з іншими країнами; сформувані комплексне бачення місця і ролі професії адвоката на різних етапах українського державотворення, зрозуміти

правонаступництво і тяглість давніх традицій адвокатської корпорації в Україні та у світі в цілому; виокремлювати позитивний та негативний досвід через призму історико-правового дослідження; використовувати дані отримані в процесі вивчення вибіркової дисципліни; застосовувати теоретичний матеріал у професійній діяльності, а також **володіти**: необхідною термінологією; навичками роботи з правовими актами.

Програмні результати навчання (згідно стандарту освіти):

- Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
- Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
- Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
- Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
- Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компонента «Історія формування інституту адвокатури: міжнародний та український досвід» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;
- цінування та повага різноманітності і мультикультурності;
- знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів;
- цінування честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи;
- здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;
- здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції;
- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;
- здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

2. Структура освітнього компонента

	Кількість годин
--	-----------------

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Консульт.	Форма контролю/бали
Змістовий модуль 1. Історія формування інституту адвокатури: міжнародний досвід						
Тема 1. Виникнення і розвиток адвокатури в Стародавній Греції та Римі	16	2	2	11	1	ДС, ДБ, Р / 20
Тема 2. Правова природа адвокатури у період Середньовіччя	14		2	11	1	
Тема 3. Світова адвокатура у Новий час	16	2	2	11	1	
Тема 4. Розвиток інституту адвокатури у ХХ столітті	14		2	11	1	
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	60	4	8	44	4	
Контрольна робота 1						25
Змістовий модуль 2. Історія формування інституту адвокатури: український досвід						
Тема 5. Зародження української адвокатури в Київській Русі та її подальший розвиток у литовсько-польський період	16	2	2	11	1	ДС, ДБ, Р / 20
Тема 6. Адвокатура України в період Гетьманщини	14		2	11	1	
Тема 7. Судова реформа 1864 року. Діяльність присяжних та приватних повірених в Україні.	16	2	2	11	1	
Тема 8. Місце та роль інституту адвокатури України у 1917-1922 роках.	16	2	2	11	1	
Тема 9. Історія української адвокатури в радянський період	14		2	11	1	
Тема 10. Місце та роль української адвокатури в післяпроголошення незалежності України	14		2	11	1	
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	90	6	12	66	6	
Контрольна робота 2						25
ІНДЗ						10
<i>Разом</i>	150	10	20	110	10	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

3. Самостійна робота студентів

Формами самостійної роботи студента із освітнього компонента «Історія формування інституту адвокатури: міжнародний та український досвід» є опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до виступу на семінарських заняттях.

Зміст самостійної роботи студентів

– опрацювання нової наукової та навчальної літератури, узагальнення практики тощо;

- виконання практичних завдань, кейсів;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів

Орієнтовний перелік тем індивідуальних науково-дослідних завдань

Теми подаються на самостійний вибір студентів. Кожна тема може бути обрана одним студентом.

1. Адвокатура і судові оратори Стародавньої Греції.
2. Адвокатура Стародавнього Риму.
3. Форми організації і принципи адвокатської діяльності у Стародавній Греції й Римі.
4. Пам'ятки видатних адвокатів Стародавньої Греції та Риму.
5. Змагальний та інквізиційний процеси. Роль адвоката у різних типах процесу.
6. Адвокатура Середньовічної Франції.
7. Прецедентне право. Адвокатська практика у Середньовічній Англії.
8. Адвокатура Середньовічної Німеччини.
9. Професійні юристи (адвокати) як творці основних засад буржуазної держави і права.
10. Адвокатура США. Представники адвокатського корпусу – творці Конституції США.
11. Еволюція інституту адвокатури Великобританії та Франції (Новітній час 1871 р. – поч. ХХІ ст.)
12. Нюрнберзький процес та міжнародні суди над військовими злочинцями –аспект протистояння звинувачення та захисту у світі.
13. Становище перших «адвокатів» у Київській Русі.

14. Формування професійної адвокатури в період польсько-литовської доби.
15. Роль магдебурзького права у формуванні професійної адвокатури.
16. Судові урядники – «адвокати» в справах про земельні спори у Великому князівстві Литовському у період дії Першого Литовського статуту.
17. Судова система Запорізької Січі.
18. Вплив державного механізму часів Гетьманщини на судову систему.
19. Повноваження та обов'язки адвоката у період України-Гетьманщини.
20. Права, за якими судиться малоросійський народ» як джерело права. Повноваження та обов'язки адвоката в зазначений період.
21. Монастирські і архиерейські стряпчі та їх функції.
22. Судова реформа 1864 року та її вплив на процес становлення адвокатури як самостійного правового інституту.
23. Правовий статус присяжного повіреного і приватного повіреного, повноваження Ради присяжних повірених.
24. Особливості розвитку інституту адвокатури на землях Східної Галичини і Буковини у складі Австро-Угорської імперії.
25. Роль адвокатів в українському національному відродженні.
26. Порівняльна характеристика польської та української адвокатури перелому ХІХ-ХХ ст.
27. Взаємодія відомих українських та польських адвокатів під час судових політичних процесів на початку ХХ ст.
28. Роль української адвокатури в час національно-визвольних змагань у період 1917-1922 рр.
29. Правове становище українських адвокатів і правників в добу Центральної Ради.
30. Судова реформа гетьмана Павла Скоропадського.
31. Роль адвокатів у заснуванні Західно-Української Народної Республіки та у проголошенні Акту Злуки 22 січня 1919 року.
32. Діяльність відомих адвокатів-керівників Західно-Української Народної Республіки.
33. Правове становище і розвиток інституту адвокатури на Буковині у складі Румунії (1918 – 1940 рр.).
34. Адвокатура Закарпаття у міжвоєнний період.
35. Участь українських адвокатів у політичних судових процесах над членами УВО-ОУН.
36. Ліквідація присяжної й приватної адвокатури в період становлення радянської державності.
37. Організаційно правові засади діяльності адвокатури СРСР (1918 -1927 р.)
38. Положення про адвокатуру СРСР 1939 року.

39. Особливості діяльності адвокатури в період окупації України фашистською Німеччиною.
40. Організація та діяльність адвокатури України в післявоєнний період.
41. Адвокатська діяльність в умовах тоталітаризму у 50-х – 80-х роках ХХ століття.
42. Діяльність українських адвокатів та правничих організацій в еміграції.
43. Діяльність українських правничих організацій в Польщі, Чехії, США та Канаді.
44. Внесок українських адвокатів-професорів закордонних університетів у розвиток юридичної науки.
45. Роль адвокатів у розвитку інституцій української діаспори за кордоном.
46. Відродження української адвокатури в 1991 році.
Форма звітності: друкований реферат обсягом 10-15 сторінок.
Строки виконання: – до 1 травня.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання роботи студента

На практичних заняттях студенти, відповідно до вказівок викладача, можуть відповідати усно, робити доповнення до основної відповіді студента-доповідача, готувати письмові відповіді на питання у формі рефератів, доповідей, виконувати творчі завдання. Студенти, які не отримали оцінку під час усного опитування, за 10 хвилин до завершення практичного заняття мають змогу виконати контрольну роботу по темі, яка виносилась на обговорення.

Шкала оцінювання студентів на практичних заняттях:

Поточна оцінка знань студентів під час практичних занять здійснюється за чотирьохбальною системою (від «0» до «4» балів):

4 бали – відмінно – питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, зроблені конкретні висновки ;

3 бали – добре – питання висвітлене частково, відповідь охоплює основні аспекти, зроблені окремі висновки

2 бал – задовільно – питання висвітлено поверхнево, зроблені висновки, які потребують уточнення

1 бала – незадовільно – питання висвітлені недостатньо, висновки не зроблені.

Контрольна робота 1 проводиться письмово за результатами вивчення тем 1-4(в тому числі питань, винесених по цих темах на самостійне опрацювання).

Контрольна робота 2 проводиться письмово за результатами вивчення тем 5-10 (в тому числі питань, винесених по цих темах на самостійне опрацювання).

Шкала оцінювання контрольних робіт:

0-9 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, окремі тези потребують уточнення, доопрацювання.

10-15 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

16-20 – добре –питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

22-25 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки.

Критерії оцінювання ІНДЗ:

8-10 балів – проблема висвітлена повністю, використана значна кількість наукової літератури, зроблені конкретні висновки;

5-7 балів - проблема висвітлена частково, використано дослідження різних науковців з даного питання, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

до 5 балів - проблема висвітлена недостатньо, не використано дослідження різних науковців з даного питання, зроблені висновки нечіткі і потребують уточнення, доопрацювання.

За домовленістю між студентом і викладачем написання ІНДЗ може бути замінене на написання доповіді на конференцію чи наукової статті. Тема доповіді чи тема наукової статті погоджується викладачем. Підготовлена та обов'язково опублікована доповідь чи наукова стаття оцінюється відповідно до критеріїв оцінювання ІНДЗ

Підсумкова оцінка поточного контролю виводиться шляхом додавання оцінок за семінарські заняття, контрольні роботи та ІНДЗ.

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи освітній компонент «Історія формування інституту адвокатури: міжнародний та український досвід», студент погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності студентом передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Пропущені без поважних причин семінарські заняття перескладаються усно шляхом відповіді на всі питання семінарського заняття. Семінарське заняття вважається пропущеним без поважних причин, якщо немає документального підтвердження поважної причини відсутності (довідка, повістка тощо). За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи студента на семінарських заняттях.

Пропущені з поважних причин семінарські заняття перескладаються шляхом підготовки конспекта по темі семінарського заняття з відповідями на всі питання семінарського заняття. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи студента на семінарських заняттях.

Пропуски на семінарських заняттях та негативні оцінки можуть бути перездані до початку семінарських занять по наступному модулю або до початку заліково-екзаменаційної сесії, якщо модуль останній в семестрі.

ІНДЗ здаються відповідно до встановленої дати, після якої роботи не приймаються і не перевіряються.

V. Підсумковий контроль

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено даним силабусом. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості шляхом усної відповіді на питання, винесені на залік. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Повторне складання залікуз освітнього компонента допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан (директор) факультету (інституту).

Залік відбувається в період заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом.

Перелік питань до заліку

1. Адвокатура і судові оратори Стародавньої Греції.
2. Адвокатура Стародавнього Риму.
3. Форми організації і принципи адвокатської діяльності у Стародавній Греції й Римі.
4. Пам'ятки видатних адвокатів Стародавньої Греції та Риму.
5. Змагальний та інквізиційний процеси. Роль адвоката у різних типах процесу.
6. Адвокатура Середньовічної Франції.
7. Прецедентне право. Адвокатська практика у Середньовічній Англії.
8. Адвокатура Середньовічної Німеччини.
9. Професійні юристи (адвокати) як творці основних засад буржуазної держави і права.
10. Адвокатура США. Представники адвокатського корпусу – творці Конституції США.
11. Еволюція інституту адвокатури Великобританії та Франції (Новітній час 1871 р. – поч. ХХІ ст.)
12. Нюрнберзький процес та міжнародні суди над військовими злочинцями –аспект протистояння звинувачення та захисту у світі.
13. Становище перших «адвокатів» у Київській Русі.
14. Формування професійної адвокатури в період польсько-литовської доби.
15. Роль магдебурзького права у формуванні професійної адвокатури.
16. Судові урядники – «адвокати» в справах про земельні спори у Великому князівстві Литовському у період дії Першого Литовського статуту.
17. Судова система Запорізької Січі.
18. Вплив державного механізму часів Гетьманщини на судову систему.
19. Повноваження та обов'язки адвоката у період України-Гетьманщини.
20. Права, за якими судиться малоросійський народ» як джерело права. Повноваження та обов'язки адвоката в зазначений період.
21. Монастирські і архиєрейські стряпчі та їх функції.
22. Судова реформа 1864 року та її вплив на процес становлення адвокатури як самостійного правового інституту.
23. Правовий статус присяжного повіреного і приватного повіреного, повноваження Ради присяжних повірених.
24. Особливості розвитку інституту адвокатури на землях Східної Галичини і Буковини у складі Австро-Угорської імперії.
25. Роль адвокатів в українському національному відродженні.
26. Порівняльна характеристика польської та української адвокатури перелому ХІХ-ХХ ст.

27. Взаємодія відомих українських та польських адвокатів під час судових політичних процесів на початку ХХ ст.
28. Роль української адвокатури в час національно-визвольних змагань у період 1917-1922 рр.
29. Правове становище українських адвокатів і правників в добу Центральної Ради.
30. Судова реформа гетьмана Павла Скоропадського.
31. Роль адвокатів у заснуванні Західно-Української Народної Республіки та у проголошенні Акту Злуки 22 січня 1919 року.
32. Діяльність відомих адвокатів-керівників Західно-Української Народної Республіки.
33. Правове становище і розвиток інституту адвокатури на Буковині у складі Румунії (1918 – 1940 рр.).
34. Адвокатура Закарпаття у міжвоєнний період.
35. Участь українських адвокатів у політичних судових процесах над членами УВО-ОУН.
36. Ліквідація присяжної й приватної адвокатури в період становлення радянської державності.
37. Організаційно правові засади діяльності адвокатури СРСР (1918 - 1927 р.)
38. Положення про адвокатуру СРСР 1939 року.
39. Особливості діяльності адвокатури в період окупації України фашистською Німеччиною.
40. Організація та діяльність адвокатури України в післявоєнний період.
41. Адвокатська діяльність в умовах тоталітаризму у 50-х – 80-х роках ХХ століття.
42. Діяльність українських адвокатів та правничих організацій в еміграції.
43. Діяльність українських правничих організацій в Польщі, Чехії, США та Канаді.
44. Внесок українських адвокатів-професорів закордонних університетів у розвиток юридичної науки.
45. Роль адвокатів у розвитку інституцій української діаспори за кордоном.
46. Відродження української адвокатури в 1991 році.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка балів	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	

60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перекладання)

БАЛИ ЗАРАХУВАННЯ ФОРМАЛЬНОЇ, НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість балів
Публікація наукової статті в періодичному виданні студентських наукових праць	10
Виступ на Міжнародній, Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції з публікацією тез доповіді	5
Участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських олімпіад	до 20
Участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу наукових робіт	до 20
Участь у правопросвітніх заходах організованих громадськими організаціями в межах національних та міжнародних грантів.	до 5
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента	до 10

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Інститут адвокатури України: становлення та розвиток : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Святоцька Вікторія Олександрівна ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. - Л., 2010. - 191 арк.

2. Інститут адвокатури на західноукраїнських землях другої половини XIX - початку XX століття (на матеріалах Галичини) : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Бойчук Андрій Юрійович ; Відкр. міжнар. ун-т розв. людини "Україна". - К., 2011. - 208 арк.

3. Адвокатура України: забуте і невідоме / [Бігун В. С. та ін. ; за ред. І. Б. Василик] ; Нац. асоц. адвокатів України, Центр дослідж. адвокатури і права. - Київ : КВІЦ, 2014. - 379 с.

4. Історія світової та вітчизняної адвокатури : навч. посіб. / В. С. Макарчук ; Нац. ун-т "Львів. політехніка", Міжнар. асоц. істориків права (МАІП). - 2-е вид., випр. і допов. - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. - 307 с.

5. Історія адвокатури України / Спілка адвокатів України, Академія адвокатури України. - К. : СДМ-Студіо, 2002 .Ч. 1 / Т. В. Варфоломеєва [та ін.]. - [Б. м.] : [б.в.], 2002. - 286 с.

6. Гламазда П.В. Місце та роль інституту адвокатури у судочинстві України-Гетьманщини.*ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ* / Збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. Луцьк. 2020

7. Гламазда П. В. Місце та роль адвокатури в період Української національної революції (1917- 1919 рр.). *Актуальні питання реформування правової системи: зб. матеріалів XVIII Міжнар. наук.-практ. конф.*, Луцьк, 04-05 червня 2021 року. уклад. Л. Джурак. Луцьк: «Завжди поруч», 2021. С.5-

8. Гламазда П.В. Вимоги до кандидатів у присяжні повірені на українських землях в складі Російської імперії. *Актуальні питання реформування правової системи: зб. Матеріалів XVI Міжнар. наук.-практ. конф.* (Луцьк, 14-15 червня 2019 р.). уклад. Л. Джурак. Луцьк: Вежа- Друк, 2019. С.32-34

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека імені В.І.Вернадського